

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.081/2017/5.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Hajdu Edit bíró

felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Horicsányi László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Frész-Tóth Balázs Miklós ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése és
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: felperes és alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.557/2016/8.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.511/2013/58.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.557/2016/8. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.511/2013/58. számú ítéletének a végkielégítést elutasító rendelkezését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a másodfokú perköltségre és illetékfizetésre is kiterjedően, az elsőfokú bíróság ítéletét e körben megváltoztatja és az alperest végkielégítés címén 460.000 (négy százhatvan ezer) forint megfizetésére kötelezi. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint együttes másodfokú és

felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára külön felhívásra 209.300 (kettőszázkilencezer-háromszáz) forint másodfokú és 261.600 (kettőszázhatvanegyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A felperest terhelő illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2006. június 1-jétől lakossági és kisvállalkozói értékesítési tanácsadó munkakört töltött be az alperesnél. 2010. július 24-én megbízást kapott a k. fiók vezetésére, mely feladatot 2011. január 1-jéig látta el. Ezt követően a fiókot kirendeltséggé minősítették, kirendeltségvezetői kinevezést ismételtén a felperes kapott.
- [2] 2012. június 1-jén a k. kirendeltség bankfiók lett, annak vezetésére pedig F.A. kapott megbízást, aki korábban a k. bankfióknál volt kisvállalkozói tanácsadó.
- [3] Ezt követően a felperest korábbi munkakörében alkalmazták, egyben munkaszerződés-módosítása szerint munkabére 250.000 forint/hóról 230.000 forint/hóra módosult. A bankfiókban ezen időszakban két alkalmazott dolgozott tanácsadó munkakörben, a felperes és Cs.M., akinek a munkaviszonyát az alperes egy belső vizsgálatot követően 2012. szeptember 18-án megszüntette.
- [4] 2013. február 7-én az alperes képviselőjében eljáró F.A. fiókvezető írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest, aki 2013. február 11-én elektronikus levelet küldött Sz.N.N. ombudspersonnak, melyben egyrészt a figyelmeztetéssel összefüggésben kérdéseket intézett hozzá, másrészt jelezte, hogy az előző év nyaratól kezdődően problémák vannak a bankfiókban.
- [5] A felperes 2013. február 19-én felkereste a háziorvosát, állítva, hogy munkahelyi konfliktusai miatt nem tud koncentrálni, alvászavara van, állandóan fél. A háziorvos 2013. február 20-ától táppénzes állományba vette 2013. augusztus 22-éig. Ezen időszak alatt ideggyógyászati kezelés alatt állt.
- [6] A felperes a táppénzes állományát követően 2013. szeptember 2-án munkába állt és szeptember 3-án egyeztetett a szabadságát illetően a fiókvezetővel. Azt tapasztalta, hogy a korábbi munkavégzési helyén elhelyezett telefonkészülék már nem az ő nevében van, munkatársai pedig tartózkodtak a vele való kommunikációtól arra tekintettel, hogy az ombudsperson vizsgálatot folytatott a cégnél a felperes bejelentésével összefüggésben.
- [7] A felperes 2013. szeptember 9-étől ismételtén táppénzes állományban volt. Ezen időszak alatt kereste meg Cs.M. azzal, hogy a felperes

2013. szeptember 16-án jelenjen meg az ő perében tanúskodni, tekintve, hogy őt már korábban bejelentették ilyen minőségében. A felperes ezen kérdésnek eleget tett.

- [8] A munkáltató 2013. október 18-ai keltezéssel a felperes munkaviszonyát felmondással megszüntette. Annak indokolása szerint a felperes idézés nélkül önként megjelent és tanúvallomást tett Cs.M. felperes által az alperesi munkáltató ellen kezdeményezett munkaügyi peres eljárásban úgy, hogy erről a munkáltatót előzetesen nem tájékoztatta. Tanúvallomásában arra a kérdésre, hogy Cs.M. munkaviszonyának megszüntetését követően változott-e a bankfiók teljesítménye, valótlan választ adott, ezzel sértette az alperes gazdasági érdekeit. Ezen túlmenően a bíróság kérdésére egyértelműen azt állította, hogy nem áll vitában a munkáltatóval, ugyanakkor jóval később a munkáltató jogi képviselőjének kérdésére elismerte, hogy véleménye szerint a bank magatartása hátrányt okoz részére, amelynek kivizsgálását is kérte. Eljárásával megsértette az együttműködési kötelezettségét és a tisztességes eljárás követelményét, mindez pedig súlyos bizalomvesztést eredményezett.
- [9] A SZ.T.Á.O.K.SZ.GY.A. 2016. január 19-én kelt véleménye szerint a felperesnél reaktív depresszió alakult ki „a munkahelyi konfliktus szituáció fokozódását” követően. Táppénzes állománya egyértelműen a munkahelyi stressz szituációnak a következménye, azonban egy része a személyiségéből eredő csökkent stressztűrő képessége miatti. A felperes össz-szervezeti egészségkárosodása a kialakult depressziós hangulatzavar és szorongás tünetek, valamint az annak következtében létrejött alvászavar és koncentrációs gyengeség miatt a táppénzre kerülésekor és azt követően még néhány hétig 30%-ra tehető. Ezt követően ismételt munkába állásáig 15%-os össz-szervezeti egészségkárosodás állapítható meg. A tünetek és a betegség teljes egészében összefüggésbe hozhatók a munkaviszonyával, azonban ezt egyéni érzékenysége okozta, ez vezetett a betegség kialakulásához. A felperes egészségkárosodása, mely a munkaviszonnyal összefüggésben alakult ki, átmenetileg változtatta meg életvitelét, amennyiben mozgástere és szociális kapcsolatai beszűkültek, azonban önmaga ellátásában szociális és párkapcsolataiban lényegesen nem korlátozta az ezt megelőző időszakhoz képest.

A felperes keresete és az alperes védekezése

- [10] A felperes a keresetében a felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte utalva az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdésére. Kérte továbbá a táppénzen töltött, 2013. február 20-tól augusztus 30-áig, valamint 2013. szeptember 9-től 2014. január 3-a közötti időszakra a táppénz és a kiesett jövedelem közötti különbözet megtérítését kártérítésként, melynek összegszerűségét az elmaradt munkabér vonatkozásában 679.029 forintban, kiesett jutalék vonatkozásában 289.800 forintban, míg a cafeteria tekintetében 237.400 forintban jelölte meg. Kérte továbbá nem vagyoni kártérítés megfizetését is

800.000 forint összegben arra hivatkozva, hogy az alperes megsértette a felperes egészséghez való, valamint személyéhez fűződő jogait.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [12] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.511/2013/58. számú ítéletével megállapította a felmondás jogellenességét és kötelezte az alperest keresetveszteség, valamint elmaradt jutalék helyébe lépő kártérítés, illetve elmaradt cafeteria helyébe lépő kártérítés megfizetésére kamattal növelt összegben. Ezen túlmenően kötelezte az alperest perköltség viselésére is, a keresetet ezt meghaladó részében elutasította. Kötelezte az alperest illeték viselésére.
- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 64. §-ának (1) és (2) bekezdésére, valamint 66. § (2) bekezdésére.
- [14] Kifejtette, hogy a felperes idézés nélkül jelent meg a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt, azonban az 1952. évi III. törvény (Pp.) lehetőséget biztosít a peres felek számára tanúk előállítására, amely bevett gyakorlatnak tekintendő. Az alperes tudta, hogy Cs.M. a felperes tanúkénti meghallgatására indítványt tett, így számíthatott annak bekövetkezésére. Az alperes ugyanakkor megalapozottan hivatkozott arra, hogy az adott tárgyalási határnapon nem kellett, hogy számítson a felperes megjelenésére, e vonatkozásban felkészületlenül érthette a tanúvallomás. Ezen indok azonban önmagában nem jelenthet jogot és okszerű indokot a jogviszony megszüntetésére.
- [15] A felperes úgy nyilatkozott, hogy kiugró javulást nem látott a bank teljesítményében. A felpereshez intézett statisztikai jellegű kérdések tekintetében figyelembe kellett venni, hogy a felperes 2013. február 20-ától augusztus 30-áig táppénzen volt, így nem is volt tőle elvárható, hogy tényszerű adatokat szolgáltatson.
- [16] Az elsőfokú bíróság utalt a Pp. 173. § (1) bekezdésére. Ezzel összefüggésben rámutatott arra, hogy a felperes a bíróság előtt nem hallgatta el, hogy a bank magatartása hátrányt okozott neki, aminek kérte a kivizsgálását. A felperesnek a meghallgatása elején arról kellett nyilatkoznia, hogy a peres felekkel, azaz Cs.M.-val és a alperes neve-vel szemben elfogultnak érzi-e magát, a peres felekkel „perben, haragban, rokonságban áll-e”. Ugyanakkor azon körülmény, hogy F.A., illetve az általa képviselt bank magatartását a bank saját panaszrendszerén belül kivizsgálni indítványozta a nézeteltérés békés rendezésére irányult, ami a bíróság álláspontja szerint nem zárja ki, hogy a felperes Cs.M. perében elfogulatlan nyilatkozatot tegyen.
- [17] Az elsőfokú bíróság az Mt. 82. §-ának (1) és (2) bekezdésére hivatkozással, valamint a 3/2014. (III.31.) KMK vélemény 4. pont b) pontjában foglaltakra figyelemmel számította ki a jogellenesség

jogkövetkezményeit.

- [18] Az elsőfokú bíróság utalt az Mt. 167. § (1), (2), (3) bekezdésére, 166. § (1), (2), (3) bekezdésére és az Mt. 169. §-ára, 170. §-ára, 172. §-ára.
- [19] Kifejtette, hogy a felperes megbetegedésére a munkaviszonnyal összefüggésben került sor. Az alperes a per során következetesen állította, hogy a felperes munkahelyén, azaz a kalocsai bankfiókban az átlaghoz képest nem volt jelentősebb a stresszterhelés. Ezt támasztották alá a meghallgatott tanúk is és arra vonatkozóan sem merült fel adat, hogy a bankfiókban foglalkoztatott többi munkavállalónál hasonló tünetek jelentkeztek volna. A tanúk elfogadhatónak minősítették az új fiókvezető, F.A. által velük szemben támasztott elvárásokat.
- [20] A bíróság a beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy fennáll az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja szerinti mentesülési ok az alperes javára tekintettel arra, hogy a jelen esetben nemcsak a kialakult helyzetnek, hanem egyéni érzékenységnek, a felperes hiperszenzitivitásának is köszönhető a létrejövő hangulatzavar és alvászavar, ami mindennapi életében akadályozta. A szakértő megállapította, hogy a tünetek és a betegség teljes egészében összefüggésbe hozhatók a felperes munkaviszonyával, azonban egyéni érzékenysége okozta, hogy ez a helyzet a betegség kialakulásához vezessen.
- [21] A 2003-ban keletkezett leletek egyértelműen hasonló jellegű megbetegedést igazoltak a felperesnél, amelyről azonban a munkáltatót nem tájékoztatta, így az alperesnek nem kellett számolnia a felperes érzékenységevel, a munkáltatótól nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, a kárt elhárítsa. Erre tekintettel pedig az alperest nem terheli fizetési kötelezettség a felperes táppénzes állománya alatt kiesett jövedelemmel összefüggésben, illetve nem vagyoni kártérítési igénye sem alapos.
- [22] Mindkét fél fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.21.557/2016/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a keresetvesztés helyébe, valamint az elmaradt cafeteria helyébe lépő kártérítést felemelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. Rögzítette, hogy a felek a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik. Kötelezte az alperest illeték fizetésre azzal, hogy a fennmaradó illeték az állam terhén marad.
- [23] A másodfokú bíróság ítélete szerint a felperes fellebbezése túlnyomó részt, míg az alperesé teljes mértékben alaptalan volt. A másodfokú bíróság a felmondás jogellenessége kapcsán az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokkal teljes mértékben egyetértett.
- [24] Az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés mértékével összefüggésben utalt a 3/2014. (III.31.) KMK vélemény 4. pont b) pontjára, valamint az Szjtv. 1. melléklet 6. pont 6.1. alpont c) pontjára, 1. § (9) bekezdés a) pontjára, valamint az Mt. 82. § (2)

bekezdésére. Minderre figyelemmel részletes számítást adott arra vonatkozóan, hogy miért változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített összeget.

- [25] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal a felmondásban felmerült indokok tekintetében azzal, hogy mindez nem lehetett a jogviszony megszüntetés jogszerű indoka.
- [26] A felperes a másodfokú eljárás során nyilatkozott arról, hogy a felmondás közlését követően a kéthavi végkielégítés összegét a munkáltató a részére megfizette, erre a felmondás utalt is. A becsatolt kollektív szerződés egyértelműen rendelkezik arról, hogy amennyiben a munkavállaló munkaviszonya a munkáltató kezdeményezésére, a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával összefüggő okból szűnik meg, úgy a munkavállaló jogosult a végkielégítésre, de nem jogosult az Mt. szerinti végkielégítésre. A törvényszék álláspontja szerint a kollektív szerződés az Mt. vonatkozó rendelkezéseit nem írhatja felül, az kizárólag többletjuttatást nyújthat a munkavállaló részére, amikor az Mt. szerint a felmondás esetén részére végkielégítés nem járna. Tekintettel arra, hogy az alperes a felmondás közlését követően a végkielégítés összegét a felperesnek megfizette, további végkielégítésre nem tarthat igényt.
- [27] A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői véleményt az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte és mérlegelte, amikor annak megállapításait figyelembe véve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes vonatkozásában az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja szerinti mentesülési ok fennállt. A szakértői megállapítás szerint a tünetek és a betegség a felperes vonatkozásában teljes mértékben összefüggésbe hozhatóak munkaviszonyával, azonban a kialakulásának döntő oka nem a munkahelyi stresszhelyzet, hanem a felperes egyéni érzékenysége volt. Ez pedig mindenképpen az alperes ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény, amellyel az alperesnek nem kellett számolni és nem volt tőle elvárható, hogy ennek a károkozó körülménynek a bekövetkezését elkerülje vagy a kárt elhárítsa.
- [28] A munkahelyi stresszhelyzetet a felperes lényegében egyetlen lényeges körülményben jelölte meg, mégpedig abban, hogy az új kirendeltségvezetővel, F.A.-val nem volt megfelelő a személyes kapcsolata, a munkatársi viszonya. Ebből egyértelműen nem következik, hogy a felperes olyan munkahelyi környezetben volt kénytelen dolgozni, amely súlyos megbetegedéséhez vezetett. Nem vitásan az orvosi dokumentációval igazolt módon a felperes több hónapos időtartamban volt keresőképtelen állományban, az azonban a perben kétséget kizáró módon nem volt bizonyított, hogy annak közvetlen kiváltó oka és egyedüli indoka a munkahelyi stresszhelyzet lett volna. Mindezen előadását a perben meghallgatott munkatársként nyilatkozó tanúk vallomása semmilyen tekintetben nem támasztotta alá. Az orvosszakértői vélemény rávilágított arra, hogy a munkahelyen meglévő esetleges személyes konfliktust a felperes az egyéni túlérzékenysége folytán túlértékelte, az a mindennapi életben is bizonyos alkalmatlansági

zavarokat eredményezett, amely nála kisebb megbetegedést okozott. Mindez azonban közvetlen okozati összefüggésben az állított munkahelyi stresszhelyzettel nem állt, illetve a felperes élete tartós elnehezülését sem eredményezte.

A felperes és az alperes felülvizsgálati kérelme

- [29] A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítéletek hatályon kívül helyezését és helyette új határozat meghozatalát kérte. Eszerint két havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés megfizetését igényelte, továbbá táppénzes állomány alatt és miatt elmaradt munkabér és táppénz összege különbözetét, elmaradt jutalék, illetve elmaradt cafeteria helyébe lépő összeg megfizetését igényelte, továbbá nem vagyoni kártérítésre tartott igényt.
- [30] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. §-ának (1) bekezdését, a bíróságok részben tévesen megállapított tényállás alapján hozták meg döntésüket.
- [31] A felperes munkaviszonya megszüntetésekor a felmondás indokai miatt az Mt. 77. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem részesült végkielégítésben, így az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontja szerint annak megfizetésére joggal tarthat igényt. E körben utalt a 3/2014. (III.31.) KMK vélemény 6. pont b) alpontja megállapításaira.
- [32] A felperes hivatkozása szerint amit a kollektív szerződés rendelkezései alapján kapott többletjuttatás volt, nem pedig az Mt. rendelkezései szerinti végkielégítés, ugyanis a felmondás indokaira tekintettel a felperes az Mt. 77. § (5) bekezdés b) pontjára figyelemmel nem az Mt. 77. § (1)-(3) bekezdéseiben meghatározott végkielégítést kapta. Az a körülmény, hogy a kollektív szerződés értelmében a munkáltató bizonyos összeget abban az esetben is megfizet a munkavállalónak, ha az Mt. 77. § (5) bekezdés b) pontjára figyelemmel nem jogosult végkielégítésre, nem mentesíti a munkáltatót azon összeg megfizetése alól, amire az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontja szerint jogosult.
- [33] A felperes felülvizsgálati érvelése szerint az eljáró bíróságok tévesen értékelték és értelmezték az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglalt megállapításokat, illetve tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a munkáltató az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alapján mentesülhet a felperes egészségromlása miatti kárfelelősség alól, azért, mert a kárt „ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia”.
- [34] A kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye egyértelműen a munkahelyi stressz következményének minősíti a felperes táppénzes állományba kerülését okozó megbetegedését. Az a megfogalmazás, hogy a szakértő részben a felperes személyiségében rejlő csökkent stressztűrő képességre hivatkozik nem értelmezhető úgy, ahogy a bíróságok tették. A kiváltó ok a szakvélemény alapján egyértelműen a munkahelyi stressz volt, a felperes állítólagos túlérzékenysége legfeljebb elősegíthette nála a megbetegedés súlyosabb formájának

kialakulását, de ez nem az oka volt a megbetegedésnek.

- [35] A felperes álláspontja szerint a szakértő tévesen következtetett a felperes csökkent stressztűrő képességére és a bíróság tévedett, amikor ebből vonta le a következtetéseket. Figyelmen kívül hagyták a perben azon körülményeket, hogy a felperes 2006. óta dolgozott az alperesnél, időközben fiókvezető, illetőleg kirendeltségvezető volt, ami nyilvánvalóan fokozott súlyos megterhelést jelentett.
- [36] A szakértő véleményéből megállapíthatóan a felperes vonatkozásában a munkahelyi stressz szituációt F.A. fiókvezető azon intézkedései váltották ki, amelyeket a felperes korábban a feletteseinek, valamint az ombudspersonnak írásban is jelzett és kifogásolt. F.A. fiókvezető tevékenysége semmiképpen sem esik az alperes ellenőrzési körén kívül.
- [37] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt az MK 30. számú állásfoglalásra, valamint a régi Mt. 174. §-ában rögzítettekre.
- [38] A munkáltatói kárfelelősség szigorú szabályozásával az volt a jogalkotó célja, hogy a munkáltatót a károk bekövetkezésének legszélesebb körű megelőzésére sarkallja. Nem indokolt ugyanakkor kiterjeszteni a munkáltató felelősségét olyan esetekre, ahol objektíve lehetetlen elkerülni a károkozást. Az eljáró bíróságok álláspontja mindenre is figyelemmel akkor lenne helytálló, ha a felperes egészségi állapotának romlását kizárólag az ő túlérzékenysége okozta volna. A túlérzékenység önmagában nem eredményezett nála keresetvesztéssel járó munkaképesség-csökkenést. Ebben a munkahelyi stressz szituáció a kiváltó ok. Az EBH 2001.571. számon közzétett elvi határozat már rögzítette, hogy a munkáltató működési körébe tartozik a munkavégzéssel összefüggésben keletkezett stressz helyzet. A felperes utalt még az EBH 2003.897. számú elvi határozatra.
- [39] A felülvizsgálati érvelés szerint a Kúria következetes gyakorlata szerint az egészséghez fűződő alkotmányos, illetőleg a személyiségi jog megsértése a nem vagyoni kártérítést akkor is megalapozza, ha a bekövetkező megbetegedés, avagy sérülés nem tartósan, maradandóan, illetőleg nem súlyosan nehezíti el a felperes életét. E körben utalt az Mt. 9. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 84. § (1) bekezdésében foglaltakra, továbbá a Kúria Mfv.I.10.446/2014/7. számú döntésére.
- [40] A bíróság alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes „elhallgatta korábbi, 2003-as megbetegedését”. Az alperesi jogi képviselő ugyanis azt a kérdést tette fel, hogy az elmúlt öt évben volt-e hasonló megbetegedése, amire a felperes nemleges választ adott. Ez pedig megfelel a valóságnak. Tévesnek tartja a felperes azt az álláspontot is, miszerint az alperestől csak abban az esetben lett volna elvárható, hogy kiküszöbölje a károkozó körülményeket, amennyiben tud a felperes „hiperszenzitivitásáról”.
- [41] Az eljáró bíróságok tehát téves jogértelmezés alapján utasították el a felperes nem vagyoni kártérítési igényét arra hivatkozással, hogy a munkáltató sikeresen kimentette magát az Mt. 166. § (8) bekezdés a) pontja szerint.

- [42] Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítéletnek a felmondás jogellenességét megállapító része hatályon kívül helyezésére irányult, e körben új határozat hozatalával a kereset elutasítását kérte. Utalt a Pp. 206. §-ában foglaltakra, valamint az Mt. 64. § (2) bekezdésében rögzítettekre.
- [43] Hivatkozása szerint a felperes megjelenése a bíróság előtt, nem volt kötelező, kifejezetten Cs.M. kérésére tette. A felperes és volt munkatársa között semmilyen munkajogilag értékelhető kapcsolat nem állt fenn, ellenben a munkáltatónál jogviszonyban volt. Ebben a helyzetben a felperes inkább egy kívülálló érdekeinek megfelelően cselekedett. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy ezen együttműködési kötelezettségsértés önmagában nem jelenthet jogos és okszerű indokot a munkaviszony megszüntetése során.
- [44] Az alperes az elsőfokú eljárásban bebizonyította, hogy a kalocsai bankfiók teljesítménye kiugróan javult és nem átlagos, nem olyan, mint eddig is volt, ahogyan ezt a felperes valótlanul állította. Tévesen értékelte a bíróság, hogy ezen felperesi nyilatkozatnak nem volt ügydöntő jelentősége. Cs.M. perének jogerős lezárását követően ez már kimondható, azonban nem volt tudható az az eljárás azon szakaszában, amikor a jogviszony megszüntetésre került. A felmondás okszerűségének pedig a felmondás közlésekor kell fennállnia. Amennyiben a pénzügyintézet munkavállalója egy nyilvános fórumon valótlanul állít a pénzügyintézet megítélésére vonatkozóan, ez mindenképpen a munkáltató bizalomvesztését eredményezheti.
- [45] Lényeges körülmény, hogy a felperes csak a tanúvallomása végén, a munkáltató jogi képviselőjének kérdéseire tárta fel a közöttük levő vitát. Felperes maga ismerte el, hogy a tárgyalást megelőzően néhány nappal gúnyos hangvételű levelében köszönte meg a kollégák viselkedését, ami megint csak a haragos állapotot támasztja alá.
- [46] A felperes mindhárom magatartása súlyos kötelezettségsértést valósított meg, mindegyik alkalmas volt arra, hogy a munkáltató jogos gazdasági érdekeit sértse. A magatartások külön-külön, de együttesen mindenképpen alkalmasak voltak arra, hogy a munkáltató jogos gazdasági érdekeit sértsék, a munkáltatóban bizalomvesztést okozzanak, ez pedig jogszerűen vezetett a jogviszony megszüntetéséhez.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [47] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint részben megalapozott, míg az alperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [48] Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja.
- [49] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező

tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fent meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II.15.) PK vélemény 4.-6. pont).

- [50] Az alperes felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként a Pp. 206. § -át, valamint az Mt. 64. §-ának (2) bekezdését jelölte meg. A jogszabálysértéseket igazoló jogi álláspont részletes kifejtése azonban az egyes jogszabályhelyekre vonatkozóan elmaradt. E követelménynek nem felel meg, ha a fél a jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő. A megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, a jogszabályokat egy helyen, egyszerre sorolja fel. Ebből következően az alperes felülvizsgálati érvelése nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak (Mfv.I.10.352/2016/4., Mfv.I.10.915/2016/5.).
- [51] A felperes felülvizsgálati kérelmének végkielégítéssel összefüggő előadása helytálló volt.
- [52] Az alperesnél a perbeli időben hatályos kollektív szerződés (helyesen: 2.6.3. pontja) szerint amennyiben a munkavállaló munkaviszonya a munkáltató kezdeményezésére a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, képességével összefüggő okból szűnik meg, a munkavállaló végkielégítésre jogosult, de nem tarthat igényt az Mt. szerinti végkielégítésre. A kollektív szerződés szerinti többletjuttatást a felperes maga által sem vitatottan megkapta, az azonban nem tekintethető az Mt. szerinti végkielégítésnek. A felmondás indokaira figyelemmel az Mt. 67. § (5) bekezdés b) pontja alapján az Mt. 77. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerinti végkielégítésben nem részesült, a kollektív szerződés szerinti kifizetés pedig nem mentesíti a munkáltatót az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontja alapján járó juttatás megtérítése alól és nem is számítható be annak összegébe.
- [53] Fentiekből következően a felperes jogosult az Mt. szerint öt megillető végkielégítésre is az Mt. 77. § (3) bekezdés b) pontja alapján, melynek összegszerűségét az alperes nem vitatta.
- [54] Az eljáró bíróságok ugyanakkor helytállóan utasították el a felperes egészségromlás miatti kártérítés és nem vagyoni kártérítés iránti kereseti igényét.

- [55] Az Mt. 166. § (2) bekezdése szerint a munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy a kárt elhárítsa. Ezen törvényi rendelkezés szerint tehát a kimentés akkor eredményes, ha a munkáltató bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta.
- [56] Jelen tényállás mellett - a felperes által F.A. munkahelyi vezető magatartására visszavezetett - pszichés elváltozásokkal kapcsolatban csupán azt lehetett megállapítani, hogy azok a munkaviszonnyal összefüggésbe hozhatóak. Adott esetben ítéleti bizonyossággal azonban nem állapítható meg, hogy mindez a munkáltató ellenőrzési körébe tartozna, az eljárás során ugyanis nem merült fel olyan konkrét adat, amely szerint a felperesnél a munkahelyen kialakult stressz a vezető magatartása miatt következett volna be (Pp. 164. §).
- [57] Az orvosszakértői vélemény is egyértelműen azt rögzítette, hogy „a tünetek és a betegség teljes egészében összefüggésbe hozhatók a munkaviszonyával, azonban egyéni érzékenysége okozta, hogy ez a helyzet a betegség kialakulásához vezetett”. Ebből következően jelen munkaviszonyban a kárt olyan ellenőrzési körön kívül eső körülmény okozta, amellyel a munkáltatónak nem kellett számolnia és nem volt elvárható a károkozó körülmény elkerülése vagy elhárítása. A felperesnél a jelen munkaviszony fennállása alatt a pszichés érzékenység nem mutatkozott, ez munkavégzésében nem akadályozta, nála táppénzes állományt nem eredményezett és az a körülmény, hogy a jogviszony létesítése előtt több évvel pszichés problémái voltak (amelyről a munkáltatónak nem számolt be) nem eredményezheti annak kártérítésért fennálló felelősségét.
- [58] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Kecskeméti Törvényszék ítéletének azon rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének a végkielégítést elutasító rendelkezését helybenhagyta, hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest végkielégítés fizetésére kötelezte a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján. Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés].

A döntés elvi tartalma

- [59] *Amennyiben a munkáltató kollektív szerződésben az Mt. 85. § és a 277. § (3) bekezdésre tekintettel vállalja, hogy abban az esetben is fizet a munkavállalójának végkielégítést, ha arra az Mt. 77. § (5) bekezdés b) pontja alapján egyébként nem lenne köteles, ez nem mentesíti jogellenes jogviszony megszüntetés esetén az Mt. 82. § (3) bekezdésén alapuló fizetési kötelezettsége alól.*

Záró rész

- [60] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [61] Az alperesnek illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján kell fizetnie, míg a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán ugyanezen rendelet 14. §-a szerint az illeték az államot terheli.
- [62] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. február 28.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró